

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/72/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323202223
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323202223.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Ľuboslava Vanková a Mgr. Jozef Mačej, v právnej veci žalobcu: Slovenský rybársky zväz, mestská organizácia Sered', IČO: 36 087 793, so sídlom Čepenská 2533, Sered', zastúpený: VIA LEGE, s.r.o., IČO: 36 866 415, so sídlom Veterná 1093, Pata, proti žalovanej: Obec Dolná Streda, IČO: 00 611 638, so sídlom Dolná Streda 650, zastúpená: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s. r. o., IČO: 47 232 765, so sídlom Kadnárova 83, Bratislava, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 8C/58/2023-177 zo dňa 3. júla 2023, takto

rozhodol:

- I. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej **p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a výrokom II. žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 324 ods. 1 až 3, § 325 ods. 1 a 2 písm. c/, d/, § 326 ods. 1 a 2, § 327, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 336 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 33 ods. 2 a 4 zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 216/2018 Z. z. o rybárstve“). Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca neosvedčil dôvodnosť a trvanie nároku na nariadenie neodkladného opatrenia a nepodarilo sa mu ani jednoznačne preukázať hrozbu, na ktorú sa odvolával. Žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by žalovanej ako podnikateľovi súd uložil, aby neumožňovala na OR Dolnostredské (Skala), ktoré bolo rybárskym revírom č. 2-1550-1-1, žiadnym osobám lov prívlačou ani lov na živú alebo mŕtvu ryбку alebo ich časti a zároveň aby si neprivlastňovala ani nescudzovala a neumožňovala iným osobám privlastnenie si rýb z OR Dolnostredské okrem kaprov, a to s výnimkou kaprov trofejnej veľkosti tzv. K70plus, ktorých privlastňovanie a scudzovanie sa tiež zakazuje. Zároveň žalobca žiadal, aby sa žalovanej uložilo, aby umožnila osobám povereným žalobcom, ktoré sú zároveň aj členmi rybárskej stráže, neobmedzený vstup na OR Dolnostredské za účelom kontroly dodržiavania vyššie uvedeného zákazu. Neodkladné opatrenie navrhol žalobca bez časového obmedzenia, lebo ani vlastnícke právo sa nepremlčuje a ryby v OR Dolnostredské, ktorých sa má zákaz týkať, preukázateľne patria žalobcovi. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil tým, že žalobca listinnými dôkazmi osvedčil, že rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 8490/2017-4.1 z 23.11.2017 žalobcovi odobral podľa § 39 ods. 1 písm. c) zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve (ďalej len „zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve“) výkon rybárskeho práva na ostatnej vodnej ploche - rybárskom revíre č. 2-1550-1-1 OR Dolnostredské, vyradil podľa § 34 ods. 1 zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve rybársky revír č. 2-1550-1-1 OR Dolnostredské z evidencie rybárskych revírov vedenej na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky a prideliť Obci Dolná Streda (žalovanej) ostatnú vodnú plochu - OR Dolnostredské (16,65 ha), k. ú. A. B., okres Galanta

na účely podnikania v osobitnom režime. Proti predmetnému rozhodnutiu žalobca podal v zákonnej lehote rozklad, ktorý bol rozhodnutím č. 2913/2018-9.2 z 15.3.2018 Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky zamietnutý. Žalobca podal na Krajský súd v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti predmetného rozhodnutia, na základe ktorej Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 6S/50/2018 - 584 zo dňa 7.3.2019 návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol a napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému (Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky) na ďalšie konanie. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 10Sžk/30/2020 zo dňa 19.7.2022 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/50/2018-584 zo dňa 7.3.2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 6S/50/2018-681 zo dňa 27.7.2020 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Krajský súd vo veci právoplatne nerozhodol. Žalobca zasielal žalovanej výzvy na zdržanie sa zásahov do vlastníckeho práva žalobcu, teda aby žalovaná nenakladala s rybami a nikomu neumožnila lov rýb a ich prisvojovanie a vyzval žalovanú za účelom usporiadania vlastníckeho práva k rybám zaplatiť sumu 147.394,97 eur (správne 174.394,97 eur – pozn. odvolacieho súdu). Súd prvej inštancie poukázal na § 4 ods. 1 zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve, podľa ktorého rybárske právo je oprávnenie chrániť, chovať a loviť ryby vo vodách určených ako rybárske revíry a ulovené ryby si privlastňovať, ako aj oprávnenie užívať na to v nevyhnutnej miere pobrežné pozemky. V zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve Ministerstvo životného prostredia môže na podnikanie na ostatných vodných plochách v osobitnom režime na základe písomnej žiadosti žiadateľa odobrať rybárske právo doterajšiemu užívateľovi ostatnej vodnej plochy vedenej ako rybársky revír, vyradiť ostatnú vodnú plochu z evidencie rybárskych revírov a prideliť ju do užívania podnikateľovi. Z rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 8490/2017-4.1 zo dňa 23.11.2017 vyplýva, že Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky odobrало výkon rybárskeho práva na ostatnej vodnej ploche žalobcovi a pridelilo ho žalovanej na účely podnikania v osobitnom režime. Pri zmene užívateľa rybárskeho revíra z jedného užívateľa na druhého, majú nárok na usporiadanie vzťahov, a to dohodou o finančnom vyrovnaní, ktorou sa rozumie finančné vyrovnanie medzi doterajším užívateľom a budúcim podnikateľom okrem iného aj za obsádku rýb nachádzajúcu sa v rybárskom revíri alebo v ostatnej vodnej ploche. Z uvedeného podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca voči žalovanej má nárok len na finančnú náhradu za ním nasadené ryby do OR Dolnostredské. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že vzhľadom na rozpočtové možnosti žalovanej bude prípadná exekúcia ohrozená, nakoľko v rozpočte nemá žalovaná zmienku o vyporiadaní. Podľa súdu prvej inštancie žalobca neosvedčil dôvodnosť a trvanie nároku na nariadenie neodkladného opatrenia a nepodarilo sa mu ani jednoznačne preukázať hrozbu, na ktorú sa v návrhu odvolával, preto súd prvej inštancie v zmysle § 329 CSP návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V danej veci plne úspešnou stranou v konaní bola žalovaná, ktorej tak vznikol nárok na náhradu trov konania. Nakoľko však v predmetnom konaní žalovanej žiadne trovy nevznikli, žiadne si neuplatnila a žiadne jej nevyplyvali ani zo súdneho spisu, súd prvej inštancie jej náhradu nepriznal.

3. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalobca, pričom uviedol, že odvolanie podáva proti výroku I. uznesenia. Pretože výrok II. o trovách konania je výrokom závislým od výroku I., odvolací súd považoval za odvolaním napadnuté celé uznesenie súdu prvej inštancie označené v záhlaví. Žalobca uviedol, že uznesenie súdu prvej inštancie napáda ako nezákonné, lebo v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a právnymi predpismi neposkytuje potrebnú ochranu vlastníckemu právu žalobcu. Súd prvej inštancie k nemu dospel na základe nesprávneho právneho posúdenia a aplikáciou nesprávneho právneho predpisu a čiastočne aj z dôvodu, že dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré sú v zrejmom rozpore s navrhovanými a vykonanými dôkazmi. Nesprávne právne posúdenie videl žalobca v tom, že súd prvej inštancie argumentoval zákonom č. 216/2018 Z. z. o rybárstve účinným až od 1.1.2019 ohľadom vyradenia vodnej plochy OR Dolnostredské z rybárskych revírov, jej odobratia žalobcovi a pridelenia žalovanej rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z roku 2017. Zákon ale spravidla nemôže pôsobiť spätne (retroaktívne). Správne rozhodnutie z roku 2017 a ním založený právny vzťah sa spravidla nemôže spravovať zákonom z roku 2018, účinným od roku 2019, a ani sa ním v danej veci nespravuje a neradi. Súd prvej inštancie tak na danú vec aplikoval nesprávny právny predpis a celú prejednávajúcu vec tak nesprávne právne posúdil. Pritom žalobca priamo v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia argumentoval, že problémom v danej veci je práve fakt, že podľa zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve, na základe ktorého bolo predmetné rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky vydané, nebolo toto rozhodnutie podmienené finančným vyrovnaním so žalobcom. Toto finančné vyrovnanie vniesol ako podmienku vyradenia vody

z rybárskych revírov, odňatia doterajšiemu užívateľovi a pridelenia podnikateľovi až zákon č. 216/2018 Z. z. o rybárstve. Tento nový zákon sa ale nevzťahuje na právny režim, v ktorom funguje žalovaná v tomto konaní. Aj z predmetného rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky vyplýva, že OR Dolnostredské bolo žalovanej pridelené podľa § 34 zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve, nie podľa zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve. Podľa prechodného ustanovenia § 43 ods. 2 zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve sa naň tento zákon nevzťahuje. Žalobca zdôraznil, že zákon č. 139/2002 Z. z. neukladal zákonnú povinnosť podnikateľa vyrovnať sa finančne za ryby nasadené žalobcom. Túto zákonnú povinnosť možno potenciálne dovodiť len z ochrany vlastníckych práv, avšak Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky na ňu neprihliadlo. Aj preto prebieha správne súdne konanie o nezákonnosť predmetného rozhodnutia, avšak podľa názoru Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky si má tieto nároky žalobca riešiť na civilnom súde. Preto aj žalobca podal návrh na neodkladné opatrenie, približujúce sa svojou povahou negatívnej (zapieracej) žalobe proti zásahom do vlastníckeho práva žalobcu zo strany žalovanej. Nárok na finančné vyrovnanie žalobcu možno potenciálne vyvodiť jedine z ústavnoprávnych princípov ochrany vlastníckeho práva a analogickou aplikáciou občiansko-právnej úpravy vlastníckeho práva a jeho ochrany v Občianskom zákonníku, ale výslovne nie je takýto nárok daný a výslovne nie je pre danú situáciu upravený žiadnym na žalovanú ako podnikateľa sa vzťahujúcim právnym predpisom. Podľa žalobcu súd prvej inštancie ani dostatočne neodôvodnil, a javí sa byť protizákonná aj jeho úvaha, že ak má vlastník veci nárok na finančné vyrovnanie, nemá nárok na ochranu pred zásahmi do jeho vlastníckeho práva v podobe zákazu zásahov do jeho vlastníckeho práva. Podľa žalobcu tento záver súdu prvej inštancie nemá oporu v právnych predpisoch SR. Je vecou žalobcu, akú formu ochrany svojho vlastníckeho práva zvolí. Na zákaz zásahov do jeho vlastníckeho práva (zdržanie sa takýchto zásahov) by potenciálne stratil nárok len vtedy, ak by mu už bola za tieto zásahy, resp. za toto vlastníctvo či jeho stratu alebo obmedzenie jeho výkonu, vyplatená finančná náhrada. Avšak prejednávaná vec nie je tento prípad. Žalobca ako vlastník môže v rámci svojej dispozície si zvoliť, či uprednostní zákaz zásahov do svojho vlastníckeho práva alebo si zvolí finančné vyrovnanie. Žalobca ďalej uviedol, že je organizačnou zložkou občianskeho združenia a nemá aktuálne disponibilné a schválené (členskou schôdzou) finančné prostriedky na drahý súdny spor o zaplatenie 174.394,97 eur, navyše v situácii tak právne komplikovanej, ako je táto, a teda s neistým právnym výsledkom (čo ale neznamená, že túto žalobu nepodá, najmä vzhľadom na názor súdu v uznesení, keďže iura novit curia). Podstatné však je, že žiaden právny predpis nezbavuje vlastníka žiadať od každej inej osoby, ktorá zasahuje do jeho vlastníckeho práva, aby sa týchto zásahov zdržala, a to ani v situácii, keby potenciálne aj mal vlastník nárok na finančné vyrovnanie od tejto osoby. Vlastník môže mať legitímny záujem na svojej veci a jej ochrane väčší než na finančnom vyrovnaní, lebo už v minulosti (pri nákupe rýb) sa rozhodol financie vymeniť za túto vec. Podľa žalobcu nesprávne právne posúdenie uviedol súd prvej inštancie aj vo vzťahu k posúdeniu rozpočtu žalovanej. Keďže finančné prostriedky sú rozpočtovo viazané na konkrétne úlohy a ciele, je zjavné, že skutočne nie sú vyčlenené dostatočné finančné prostriedky na finančné vyporiadanie sa so žalobcom za rybiu obsádku/ryby pochádzajúce zo zarybnenia žalobcom. Záver súdu prvej inštancie, že žalobca neosvedčil dôvodnosť a trvanie nároku (hoci osvedčil, že s jeho rybami žalovaná podniká a predáva ich proti vôli žalobcu) a nepodarilo sa mu ani preukázať hrozbu, na ktorú sa odvoláva (hoci žalovaná sa odmieta zdržať zásahov do práva žalobcu a aj sa s ním odmieta finančne vysporiadať a nemá ani financie v rozpočte na toto vysporiadanie), je arbitrárny, resp. je v rozpore so skutkovými zisteniami jasne vyplývajúcimi z vykonaných dôkazov. V tejto skutočnosti žalobca vidí aj dôvod na odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Žalobca v závere poukázal aj na nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, avšak pripúšťa, že môže ísť aj o chyby v písaní, keď v bode 20. uznesenia označeného v záhlaví uviedol, že žalobca poukázal na rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým žalovanej prideleno iba ostatnú vodnú plochu a aj ryby v nej žijúce, namiesto toho čo je uvedené v rozhodnutí, teda že iba ostatnú vodnú plochu a nie aj ryby v nej žijúce. Vzhľadom na tieto dôvody žalobca žiadal odvolaním napadnuté uznesenie zmeniť tak, že súd návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie, prípadne toto uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalobca navrhol, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania a v prípade neúspechu v konaní postupoval podľa § 257 CSP. Dôvodnosť aplikácie § 257 CSP odôvodnil tým, že žalovaná si zo správneho konania, ktoré iniciovala, ako aj zo správneho súdneho konania, ktoré nadväzuje na toto správne konanie, bola a je vedomá potreby finančného vysporiadania sa za ryby a toho, že ryby jej nepatria, a aj napriek tomu s týmito rybami podniká a predáva ich bez akéhokoľvek vysporiadania sa so žalobcom; že žalovaná nedodržala svoje vyhlásenia, že sa so žalobcom za ryby finančne vysporiada; a tiež tým, že štát (doposiaľ) nezabezpečil ochranu vlastníckeho práva žalobcu.

5. K odvolaniu žalobcu sa vyjadřila žalovaná. Uviedla, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považuje za zákonné a správne. Podľa žalovanej žalobcovi nič nebráni, aby si svoj nárok na finančné vypořiadanie uplatnil v civilnom konaní o zaplatenie. Žalovaná deklarovala, že je pripravená za ryby zaplatiť, ale len reálnu sumu. Ak má žalobca názor, že má voči žalovanej pohľadávku vo výške 174.394,57 eur, po uplatnení si nároku v civilnom konaní sa v tomto vykonaná dokazovanie a ustáli sa reálna výška nároku žalobcu. Žalovaná uviedla, že žalobca už viackrát predložil návrh na „odkladné opatrenie“ (zrejme návrh priznanie odkladného účinku správnej žalobe – pozn. odvolacieho súdu). Podľa žalovanej žalobca nemá záujem na vypořiadaní sa so žalovanou dohodou, keď od samého začiatku odmieta pristúpiť na rokovanie, namiesto toho dal opäť vypracovať znalecký posudok o hodnote rýb v OR Dolnostredské a snaží sa ním dokázať, že mu hrozí značná finančná škoda. Žalovaná s týmto znaleckým posudkom nesúhlasí. Uviedla, že v posudku je uvedená aj produkcia rýb, ktorá je nadhodnotená. Žalovaná ďalej uviedla, že keď členovia žalobcu lovíli ryby žalovanej po vydaní odkladného účinku, žalobcovi vôbec neprekážalo a neriešil otázku protiústavnosti v prípade ochrany majetku žalovanej, že jeho členovia lovia ryby, ktoré nasadila do OR Dolnostredské žalovaná, čo dokazujú tabuľky nasadených a ulovených rýb v danom období, ktoré sú aj v znaleckom posudku, ktorý predložil žalobca. Žalobca teda nerešpektuje rozsudky či už Krajského súdu v Bratislave alebo Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ani predtým Okresného súdu Galanta ako aj Krajského súdu v Trnave, ktoré mu všetky zamietli jeho návrhy na neodkladné opatrenia alebo priznanie odkladného účinku. Žalovaná poukázala na vyjadrenie žalobcu pred Okresným súdom Galanta v spore o neoprávnené obohatenie, v ktorom bola žalobcom obec Dolná Streda a žalobca v tomto konaní bol žalovaným, podľa ktorého nemohlo dôjsť na strane žalovaného k obohateniu, lebo tento nevlastní ryby, nasadené do OR Dolnostredské, ani k nim nemá užívacie právo s tým, že ryby sú vo vlastníctve štátu. Preto pôsobí zvláštne, že keď sa situácia žalobcu a žalovanej zmenila, zrazu žalobcovi hrozí finančná ujma. Žalovaná navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

6. Žalobca v podaní zo dňa 29.09.2023 zotrval na ním podanom odvolaní. Poukázal na to, že žalovaná neuvádza žiaden relevantný argument, pre ktorý by súd nemal poskytnúť (predbežnú a dočasnú) ochranu vlastníckeho práva uplatnenú návrhom žalobcu. Žalovaná odkazuje na správne rozhodnutia ako aj súdne rozhodnutia, ktorými všetkými bola odmietnutá ochrana vlastníckeho práva žalobcu a bol nimi žalobca odkázaný uplatniť si práva na civilnom súde, príp. mu bola odmietnutá ochrana aj na civilnom súde. Uvedené je ale dôkazom dôvodnosti a opodstatnenosti žalobcovho návrhu. Nemožno súhlasiť so žalovanou, že jedinou možnou alternatívou pre ochranu vlastníckeho práva žalobcu je žaloba o zaplatenie. V danej veci právo na tzv. „finančné vyspořiadanie“ vôbec nie je dostatočne zrozumiteľne stanovené zákonom. Základnou žalobou na ochranu vlastníka je negatívna žaloba, resp. súdny zákaz zásahov do vlastníckych práv. Táto negatívna žaloba či zákaz neodkladným opatrením pritom plní aj prevenčnú funkciu a aj odradzovaciu funkciu od porušovania práva. V právnom štáte by mal byť aj záujem, aby subjekt (najmä typu žalovanej) vedome neporušoval vlastnícke právo s tým, že veď niekedy neskôr sa (možno) za toto porušenie s vlastníkom finančne vyspořiadajú, ak teda vlastníkom bude súhlasiť so sumou, ktorú žalovaná považuje za reálnu. Za irelevantné tiež žalobca považuje poukazovanie žalovanej na rozhodnutia o správnom delikte, lebo tieto nemajú vplyv na vlastnícke právo žalobcu, ktorého ochranu žalobca uplatňuje. Žalovaná tvrdí porušenia „ústavných práv obce“, ale tieto nijako nekonkretizuje. Nie je ústavným ani iným právom obce určovať, čo je primerané finančné vyrovnanie – také posúdenie patrí súdom, opierajúc sa o znalecký posudok. Prípadný nesúhlas žalovanej so znaleckým posudkom je irelevantný, lebo žalovaná nie je odborníčkou pre danú oblasť a nemá skúsenosti, ani odbornosť v oblasti chovu rýb, starostlivosti o ryby ani rybolovu. Ak má žalovaná porušením „ústavných práv obce“ na mysli, že aj žalovaná čiastočne zarybnila OR Dolnostredské jednorazovo v roku 2018, tak toto zarybnenie žalovanou bolo z pohľadu zarybnenia žalobcom zanedbateľné, bolo nepovinné, zo strany žalovanej účelové. V roku 2023 už ryby (a už vôbec nie hodnota rýb) zo zarybnenia žalovanou z roku 2018 v OR Dolnostredskom nie sú. Pre tento spor je relevantné, že ryby v OR Dolnostredské sa v čase podnikania v osobitnom režime žalovanou stávajú tovarom, ktorý žalovaná predáva a speňažuje, pričom žalovaná tak nemôže robiť bez toho, aby mala nadobúdaci titul vlastníctva k týmto rybám, resp. nemôže tak z pohľadu vlastníckych práv robiť v čase, kedy k týmto rybám nemá vlastnícke (ani iné obdobné) právo, kedy príslušný správny orgán sa opakovane vyjadřil, že prideliť žalovanej len OR Dolnostredské, resp. vodu, ale nie ryby v nej sa nachádzajúce.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné

(§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že žalobca použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnuté uznesenie je vo výroku vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty strán predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce nariadiť vo veci žalobcom navrhované neodkladné opatrenie a či súd prvej inštancie postupoval správne, keď návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

9. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. c/ a d/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby
c/ nenakladala s určitými vecami alebo právami,
d/ niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. V zmysle § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže učiniť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladným opatrením sa sleduje procesná ochrana porušeného alebo ohrozeného práva do doby využitia procesných mechanizmov, slúžiacich na realizáciu práva na súdnu ochranu, bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého žalujúca strana žiada. Pri rozhodovaní o dočasnej úprave vzťahov medzi stranami sporu sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení, pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť bezodkladná ochrana. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia a povinnosť tvrdenia osvedčiť na jeho

navrhovateľovi, ktorý musí ponúknuť súdu také dôkazy, ktoré opodstatňujú naliehavosť, primeranosť a nevyhnutnosť vydať neodkladné opatrenie.

18. Existencia právneho pomeru medzi stranami sporu alebo nároku, prípadne ich osvedčenie samé osebe ešte netvorí zákonný dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia. Až existencia skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov dovoľuje súdu neodkladné opatrenie nariadiť. Vzhľadom na závažnosť právnych následkov, ktoré zákon s jeho nariadením spája, a skutočnosť, že zasahuje podstatným spôsobom do práv druhého subjektu a obmedzuje ich, a to bez existencie samotného meritórneho rozhodnutia súdu, je nevyhnutné, aby súdy zodpovedne a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zvažovali relevantnosť a nevyhnutnosť takéhoto zásahu do subjektívneho práva, t. j. splnenie všetkých zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia.

19. Žalobca listinnými dôkazmi osvedčil, že rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky číslo 8490/2017-4.1 z 23.11.2017 podľa § 39 ods. 1 písm. c) zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve odobral Slovenskému rybárskemu zväzu – Rada Žilina výkon rybárskeho práva na ostatnej vodnej ploche - rybárskom revíre č. 2-1550-1-1 OR Dolnostredské, podľa § 34 ods. 1 zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve vyradil rybársky revír č. 2-1550-1-1 OR Dolnostredské z evidencie rybárskych revírov vedenej na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky a pridelil Obci Dolná Streda ostatnú vodnú plochu - OR Dolnostredské (16,65 ha), k.ú. A. B., okres Galanta na účely podnikania v osobitnom režime. Proti predmetnému rozhodnutiu žalobca podal v zákonnej lehote rozklad, ktorý bol rozhodnutím Ministra životného prostredia Slovenskej republiky číslo 2913/2018-9.2 z 15.3.2018 zamietnutý. Žalobca podal na Krajský súd v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti predmetného rozhodnutia, na základe ktorej Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 6S/50/2018 - 584 zo dňa 7.3.2019 návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 10Sžk/30/2020 zo dňa 19.7.2022 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/50/2018-584 zo dňa 7.3.2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 6S/50/2018-681 zo dňa 27.7.2020 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

20. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil o. i. poukazom na záver vyslovený Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky, ktorý má za to, že nárok na finančné vyrovnanie za ryby si môže žalobca uplatniť na civilnom súde. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v bode 56. odôvodnenia rozsudku konkrétne uviedol, že: „V dôsledku pridelenia vodnej plochy na užívanie žiadateľovi síce dochádza k zásahu do výkonu rybárskeho práva doterajšieho užívateľa, avšak je možné dosiahnuť spravodlivú rovnováhu medzi týmito subjektmi - doterajším užívateľom a vlastníkom resp. nájomcom väčšiny pozemkov, ktorý má tiež svoje právo na užívanie svojho majetku. Kasačný súd má za to, že je možné nevyžadovanie dohody o vyrovnaní s doterajším užívateľom ako podmienky na pridelenie do užívania ostatnej vodnej plochy na podnikanie v osobitnom režime ústavno-konformne vykladať aj tak, že zákon predpokladal primárne dohodu medzi týmito subjektami a prípadný nárok na finančné vyrovnanie si môže doterajší užívateľ uplatniť na civilnom súde.“.

21. Z návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci vyplýva, že požadované neodkladné opatrenie má povahu procesného zabezpečovacieho prostriedku vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý má byť riadne uplatnený žalobou. Žalobca podanie žaloby nevytlúčil, no nariadenie neodkladného opatrenia navrhol pred začatím konania s jeho účinkami bez časového obmedzenia s odôvodnením, že možno predpokladať, že navrhovanou úpravou pomerov sa predíde ďalšiemu súdnemu konaniu a dôjde k trvalej úprave pomerov mimosúdnou dohodou, lebo žalovaná bude motivovaná k dohode so žalobcom. Sám žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádza, že práve zaplatenie hodnoty rýb v OR Dolnostredské sa javí byť rozumným usporiadaním vzťahov a navrhovaný zákaz má sporové strany motivovať k nájdeniu konsenzu ako aj finančných zdrojov u žalovanej na zaplatenie hodnoty rýb. Žalobca napriek vyššie uvedenému si však nárok na finančné vyrovnanie na súde neuplatnil o. i. s odôvodnením, že ako vlastník si môže v rámci svojej dispozície zvoliť, či uprednostní zákaz zásahov do svojho vlastníckeho práva alebo finančné vyrovnanie, že prípadné súdne konanie na základe žaloby by bolo zrejme časovo náročné a neposkytlo by včasnú a dostatočnú mieru ochrany vlastníckemu právu žalobcu a že žalobca ako organizačná zložka občianskeho združenia nemá aktuálne disponibilné a schválené (členskou schôdzou) finančné prostriedky na drahý súdny spor o zaplatenie 174.394,97 eur (s uvedením, že ide o situáciu právne komplikovanú, s neistým právnym výsledkom).

22. I keď Civilný sporový poriadok upustil od pôvodnej koncepcie Občianskeho súdneho poriadku bezpodmienečnej väzby neodkladného opatrenia na konanie vo veci samej, naďalej platí, že procesné zabezpečenie musí mať vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, pričom žalobcom navrhované neodkladné opatrenie nemôže slúžiť ako podklad na zabezpečenie nároku na finančné vyrovnanie, na ktorého uplatnenie žalobcu odkázal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že navrhovaným neodkladným opatrením by i s prihliadnutím na vyjadrenia žalobcu neboli trvalo vyriešené vzťahy strán sporu, medzi ktorými je sporná výška finančného vyrovnania, keď žalovaná tvrdí, že je pripravená za ryby zaplatiť, ale len reálnu sumu a nie sumu vyžadovanú žalobcom, a zároveň spochybňuje správnosť žalobcom predloženého znaleckého posudku, ktorým došlo k vyčísleniu hodnoty obsádky rýb v OR Dolnostredské. Posúdenie opodstatnenosti požiadavky na zaplatenie žalobcom požadovanej sumy pri jej spornosti by bolo možné uskutočniť až po vykonaní riadneho dokazovania v rámci konania vo veci samej, ktoré ale žalobca dosiaľ neinicioval, pričom uplatnenie nároku vo veci samej za danej situácie nie je možné obchádzať nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia. V preskúvanom prípade tak nebola daná naliehavosť úpravy vzájomných pomerov žalobcu a žalovanej prostredníctvom navrhovaného neodkladného opatrenia.

23. Odvolací súd tiež poukazuje na to, že pri posudzovaní opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné vychádzať aj z princípu subsidiarity vyplývajúceho z § 324 ods. 3 CSP. Subsidiarita týkajúca sa nariadenia neodkladných opatrení je síce výslovne upravená len vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu, avšak je aplikovateľná aj vo vzťahu k iným inštitútom, prostredníctvom ktorých môže byť dosiahnutá účinná súdna ochrana. Jej aplikácia sa primerane vzťahuje aj na tie právne inštitúty, prostredníctvom ktorých sú práva a oprávnené záujmy fyzickej, resp. právnickej osoby adekvátne a účinne chránené. Aplikáciu princípu subsidiarity je potrebné posudzovať vždy individuálne, pričom odvolací súd je toho názoru, že v prípade žalobcu za súčasnej situácie existuje iný právny inštitút slúžiaci na zabezpečenie dočasnej ochrany jeho práv (porovnaj s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 13/2020 z 22.1.2020, uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/38/2021 zo dňa 8.7.2021). Neodkladné opatrenie totiž prichádza do úvahy až v prípade neexistencie iných inštitútov, prostredníctvom ktorých môže byť dosiahnutá účinná súdna ochrana práv a oprávnených záujmov fyzickej, resp. právnickej osoby, t. j. až v prípade, keď neexistujú ani iné právne inštitúty odlišné od tých, ktoré sú upravené v CSP, ako základnom procesnom predpise upravujúcom civilné sporové konanie. Za daného skutkového stavu, keď žalobca podal na Krajský súd v Bratislave žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministra životného prostredia Slovenskej republiky č. 2913/2018-9.2 (1/2018-rozkl.) zo dňa 15.3.2018, ktorým ako odvolací orgán zamietol rozklad a potvrdil rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej vodnej správy a rybárstva č. 8490/2017-4.1 zo dňa 23.11.2017 (prvostupňové rozhodnutie), je takýmto inštitútom priznanie odkladného účinku v zmysle § 185 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku.

24. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca uviedol, že žalovaná do priznania odkladného účinku (od 4.5.2018 do 11.6.2018) v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6S/50/2018 a následne od 9.9.2022 (kedy došlo k obnoveniu zrušených rozhodnutí Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky) podniká v osobitnom režime na OR Dolnostredské, t. j. za odplatu umožňujete na ňom lov rýb a privlastnenie si ulovených rýb z neho. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho príloh potom tiež vyplýva, že v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave bol uznesením č. k. 6S/50/2018-198 zo dňa 11.6.2018 priznaný odkladný účinok správnej žalobe (str. 19. kasačnej sťažnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, body 24. a 78. odôvodnenia rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžk/30/2020 zo dňa 19.7.2022), pričom aj po zrušení rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/50/2018-584 zo dňa 7.3.2019 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/50/2018-681 zo dňa 27.7.2020 a vrátení veci krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie (rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky) bol vo veci podaný návrh na priznanie odkladného účinku správnej žaloby v zmysle § 185 ods. 1 písm. a/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (viď vyjadrenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo dňa 13.10.2022).

25. Z návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho príloh je tak zrejmé, že tvrdený zásah do jeho vlastníckeho práva súvisí so správnym konaním, v ktorom Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky odobrало výkon rybárskeho práva na ostatnej vodnej ploche žalobcovi a pridělilo ho žalovanej na účely podnikania v osobitnom režime. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že žalobca sa v prejednávanej veci návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nedomáha

nároku na finančné vyrovnanie (na ktorého uplatnenie na civilnom súde ho odkázal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky), ale domáha sa ochrany pred neoprávnenými zásahmi do vlastníckeho práva, ktorú je možné zabezpečiť opatrením dočasnej povahy v konaní vedenom na podklade správnej žaloby, čo vzhľadom na okolnosti prípadu zároveň vylučuje potrebu úpravy pomerov strán sporu prostredníctvom navrhovaného neodkladného opatrenia. Keďže v danej veci existuje iný právny inštitút slúžiaci na zabezpečenie dočasnej ochrany práv žalobcu, odvolací súd po preskúmaní podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia i z hľadiska princípu subsidiarity, dospel k záveru, že na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia neboli splnené zákonné podmienky.

26. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou odvolateľa, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu aplikácie § 33 ods. 2 a 4 zákona č. 216/2018 Z. z., ktorý nebol účinný v čase vydania rozhodnutí v správnom konaní (keď OR Dolnostredské bolo žalovanej pridelené podľa § 34 zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve a nie podľa zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve). Podstatné v prejednávanej veci totiž bolo právne posúdenie veci v zmysle príslušných ustanovení CSP upravujúcich podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia (§ 324 a nasl. CSP) so správnym záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci neboli naplnené podmienky pre uplatnenie tejto formy procesného zabezpečenia stanovené § 325 ods. 1 CSP, a to potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu (z dôvodov vyššie uvedených), ani podmienka ohrozenia budúcej exekúcie (keď poukaz na rozpočtové možnosti obce nepostačuje na osvedčenie ohrozenia budúcej exekúcie, pričom odvolaciemu súdu tiež nie je zrejmé ako sa má ohrozeniu exekúcie zamedziť práve navrhovaným neodkladným opatrením). Odvolací súd vzhľadom na uvedené dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že žalobca neosvedčil, že by dôvody, pre ktoré považoval nariadenie neodkladného opatrenia za nevyhnutné, boli dôvodmi, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia.

27. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správne potvrdil.

29. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 262 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnej žalovanej priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd nevidel dôvody pre aplikáciu ust. § 257 CSP, keďže aplikácia moderačného oprávnenia súdu v zmysle tohto ustanovenia by mala mať charakter ojedinelosti a výnimočnosti, pričom žalobcom uvádzané skutočnosti nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré by súd mohol výnimočne protistrane náhradu trov konania nepriznať. Samotná vedomosť žalovanej o potrebe sa finančne vysporiadať

takouto okolnosťou nie je, pretože výška finančného vyrovnanía je medzi stranami sporná. V prípade nedôvodne podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia platí, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaná), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobca). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnom skončení veci samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

34. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).